

Suositus diakoniatyön johtamisesta

Seurakunnan, seurakuntayhtymän tai toimintayksikön diakoniatyötä tulee johtaa viran- tai toimenhaltija, jolla on kirkon diakonian virkaan vaadittava tutkinto¹.

Diakoniatyön johtajuus toteutuu eri konteksteissa

Diakoniatyön johtaminen on asiantuntijaorganisaation johtamista. Tämä edellyttää diakonisen sosi-aali- ja terveysalan asiantuntijatyön toimintaperiaatteiden ja työtapojen ymmärtämistä. Siihen ei riitä ulkokohtainen perehtyminen, vaan osaaminen saavutetaan alan opintojen ja työkokemuksen kautta. Omassa organisaatiossa ja yhteistyöverkostoissa johtava työntekijä on diakonia-alan erityisasiantuntija, joka tuo asiantuntemuksensa käsiteltäviin asioihin ja päätöksenteon tueksi. Eri yhteyksissä johtava diakonian viranhaltija edustaa myös kirkon hengellistä vihkimysvirkaa.

Diakoniakoulutettu esimies tukee parhaiten diakonian työalaa

Diakoniabarometri-tutkimusten² mukaan diakoniakoulutettu työalan esimies palvelee parhaiten diakoniatyön kehittämistä, johtamista, asiantuntijatyön ohjausta ja työntekijöiden jaksamista. Diakonian toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa ja siksi diakonian kehittämis- ja muutosjohtaminen vaatii työalaa johtavalta työntekijältä oman alan laajaa asiantuntemusta ja sisältöosaamista.

Johtamistyö tarvitsee riittävät resurssit

Johtavalle diakonian viralle tulee määritellä selkeä tehtävänkuvaus esimies- ja johtamistehtävistä sekä antaa riittävät valtuudet tehtävänsä toteuttamiseksi. Selvyyden vuoksi vastuut ja oikeudet tulee kirjata esimerkiksi kirkkoneuvoston tai -valtuuston hyväksymään johtosääntöön³ (KJ 7:1).

Työn pitkäjänteinen, systemaattinen ja suunnitelmallinen kehittäminen edellyttää, että johtava diakonian virka on pysyvä tehtävä. Virkanimikkeen tulee olla sellainen, että se kuvaa selkeästi johtamistehtävää⁴.

Johtamistyön tueksi viranhaltija tarvitsee vahvaan ammatilliseen ja tieteelliseen tietoon perustuvaa johtamiskoulutusta. Lisäksi yhä useammalla diakoniatyöntekijällä on ylempi korkeakoulututkinto, esimerkiksi sosionomi (YAMK) tai sairaanhoitaja (YAMK), joissa painottuu työn johtaminen ja kehittäminen. Diakoniatyöntekijöiden koulutustason nousu tulisi huomioida nykyistä paremmin seurakunnissa. Oman työn reflektointiseksi ja työssä kehittyäkseen johtava työntekijä hyötyy työnohjauksesta.

Johtavalla diakonian viranhaltijalla on vastuu työalansa johtamisesta ja kehittämisestä sekä vastuu seurakunnan strategian toteuttamisesta omalla työalalla, siksi palkkauksen tulisi olla järjestelmän mukaisesti 600-sarjan vaatavuusryhmässä⁵.

Hyväksytty Diakoniatyöntekijöiden Liiton hallituksessa 29.5.2020⁶

¹ Diakonian viran kelpoisuuksista päättää kirkkohallitus. Kirkkohallituksen päätös 124, hyväksytty 24.1.2017.

² Diakoniabarometri 2011, 2013, 2016, 2018 ja 2020.

³ Johtosääntöön tulee kirjata selkeästi missä asioissa kirkkoneuvostolle kuuluvaa ratkaisuvalltaa siirretään johtavalle diakonian viranhaltijalle (esim. työnjohdolliset oikeudet ja vastuut sekä päätösasioiden valmistelu ja esittely).

⁴ Esimerkiksi johtava diakoniatyöntekijä, diakoniajohtaja, johtava diakonian viranhaltija.

⁵ Diakoniatyöntekijöiden Liiton ja Kasvatuksen ja Nuorisotyön asiantuntijat KNT:n palkkakannanotto vuodelta 2011.

⁶ Aikaisempi suositus diakoniatyön johtamisesta on annettu 28.3.2014.